Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 252. V Ljubljani, v četrtek, 4. novembra 1915. Leto XLIII.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 28·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V spravi prejeman mesečno „ 1·70
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 18 v
za dvakrat . . . . „ 15 „
za trikrat . . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitvrsta po 20 vin.
Poslano: enostolpna petitvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Rešimo časi svojega imena!

Kakor poroča »Čas«, zvezek 5., stran 292 je neki Robert Müller spisal in izdal knjigo, ki jo je odobrilo vojno ministrstvo, z naslovom »**Was erwartet Österreich von seinem jungen Thronfolger?** — Česa pričakuje Avstrija od svojega mladega prestolonaslednika?«

V tej knjigi pravi na str. 76.: »Slovani so telesno in duševno nedotaknjeni in polni neizrabljene ljudske sile. To velja za vse, razen za Slovence na Kranjskem, ki so po neizmernem uživanju špirita že degenerirani.«

Ta knjiga bo že zaradi svojega naslova vzbudila mnogo pozornosti in se bo mnogo brala. Ni dvoma, da bo prišla v roke tudi našemu bodočemu cesarju. Naša slava bo šla po celi Avstriji: Slovenci na Kranjskem — degeneriran rod vsled špirita! Vsi dobri, čvrsti, nedotaknjeni, — samo mi skvarjeni vsled šnopsa. »Schnapsvolk!« bodo rekli Nemci.

Slovenci, ali bomo to kar mirno v žep vtaknili? Ali ne bomo niti žugnili na to, da smo širnemu svetu in našemu prestolonasledniku predstavljeni kot rod šnopsarjev? Ne, ta javna obsodba zahteva odpora — na eno ali na drugo stran ali pa na obe. Nato je treba ali nekaj odgovoriti, ali pa nekaj storiti. Oboje!

O d g o v o r i t i. Ali je mar ta obsodba pravična? Slovenska protialkoholna zveza »Sveta vojska«, ki mora pogostokrat tožiti nad tem, da se pri nas pije p r e v e č, se čuti vendar poklicana, da ugovarja temu, kakor da bi bilo ravno in edino pri nas najhujše. Da pije se pri nas vsega in posebno žganja desetkrat preveč, a d r u g o d — n i č m a n j.

Žalibog da je pri nas v Avstriji s statistiko tako slabo, da tega ne moremo s številkami dokazati. Niti za Kranjsko ne moremo kolikortoliko zanesljive statistike sestaviti, dasi smo se obrnili v ta namen na pristojno mesto. Deželni odbor vojvodine Kranjske bi res smel dati sestaviti statistiko o konsumu vsakovrstnega alkohola v deželi, če ne za drugo, vsaj zato, da bi se ime naše dežele ne blatilo tam okoli po svetu po knjigah in časnikih.

Če pa statistike nimamo, pa vemo iz knjig, časnikov in občevanja z drugorodnimi protialkoholiki, da četudi pri nas ni dobro v tem oziru, vendar ni slabše kakor drugod, in sicer bodisi po svetu sploh ali pa v naši ljubi Avstriji posebe. Bolj trezni od nas so že od nekdaj Italijani, med Slovani pa Dalmatinci, ki svoje vino vedno in vedno mešajo z vodo, žganja pa malo poznajo; na severu Evrope pa Švedi in Norvežani, pri katerih je treznostna akcija že toliko zmagala, in najnovejši čas Rusi, pri katerih je vsak alkohol prepovedan. Razen teh pa nima nikdo pravice pred nami se kaj bahati ali pa kamenje metati na nas, ko prebivamo vsi pod stekleno streho. Povsod ista mizerija! Da med avstrijskimi Nemci ni boljše, priča ravno najnovejša številka na Dunaju izhajajočega »Alkoholgegnerja«, kjer piše neki učitelj pod naslovom »Ein Bild aus Obersteiermark«: Kakor mnoge naše alpske dežele je tudi Gornje Štajerska med pokrajinami, kjer je žganjarska kuga zelo razširjena. Potem se jezi, da dajejo deset- in tudi že dveletnim otrokom alkohola, in pravi: Nič čuda, če so mnogi otroci pritlikavci in kreténi, saj je po mnogih občinah v s a k p e t i o t r o k s l a b o u m e n. — Ker nas pa Robert Müller primerja le z drugimi Slovani, moramo pa reči, da žalibog tudi ti niso na boljšem od nas, ne Poljaki in Rusini in ne Hrvatje razen Dalmatincev. Tudi na Češkem so podobne razmere. Pa niti med Slovenci samimi se ne more reči, da smo Kranjci največji pijanci. So morda kraji na Slovenskem, kjer se več žganja pije kakor na Kranjskem. No, pa v tem oziru nimamo pravice eden drugemu veliko oponašati. Sicer je pa R. Müller mislil vse Slovence.

Toliko resnici na ljubo in v obrambo na še časti.

Slabši kot drugi nismo, dasi smo — dosti na slabem. Brez podlage pa Robert Müllerjeva sodba nikakor ni. Zato bi bilo treba na to nečastno obsodbo ne samo nekaj odgovoriti ampak tudi nekaj s t o r i t i! Ne samo z besedami, — z d e j a n j e m branimo svojo čast! Zato velja iz te obsodbe **izvajati faktične posledice.**

Kako moreš ti, slovenski svet, tako javno obsodbo sprejeti in prenašati ravnodušno: Degenerirani smo — no, pa bodimo! Kako da se ne, kar je v narodu zdravega in poštenega, ob taki javni sodbi ne vzdigne kakor en mož, — kakor Juda Makabejec s svojimi zvestimi, da otrese sramoto s svoje domovine?! Zakaj še vedno posmehovanje tistim, ki jih ta narodna sramota boli, ki žele le čast in korist domovine? Zakaj z ozirom na treznostno akcijo še vedno toliko pomišljevanja, obotavljanja, ugovarjanja, če ne celo polena pod noge? Nasproti tolikemu zlu — propadanju našega rodu — je treba le e n e r g i č n e a k c i j e v s e h n a j b o l j š i h, k i u ž i v a j o n a j k r e p k e j š o p o d p o r o o d v s e h s t r a n i: od zasebnikov, od časopisja in od onih, ki imajo oblast. Zakaj ozire na vse strani, na vse posameznosti in posameznike, samo ne na celoto? Ta lahko degenerira, propada! Ali bomo res mirno gledali, kako naš rod propada, mirno nosili sramoto degenerirancev?

Na **degeneracijo bodi odgovor regeneracija!** Ta mora nastopiti po vojski! Protialkoholna zveza, katere delovanje je za časa vojske zelo otežkočeno, bo začela po vojski zopet intenzivno akcijo. Pričakuje se krepkejše podpore vseh faktorjev kakor doslej. Predvsem podpore od strani c. kr. deželne vlade. Zato že sedaj prosimo visoko c. kr. d e ž e l n o v l a d o, **naj ostanejo vse določbe glede omejitve točenja žganih pijač, ki veljajo zdaj, v veljavi tudi po vojski.** Deželna vlada ima v odredbah osrednje vlade toliko prostosti, da to lahko stori, če hoče. Saj vendar ne bo hotela pospeševati degeneracije ljudstva v deželi, katero vlada!

Na samo vlado se pa ni izgovarjati, kakor da naj ta stori vse. Vsi faktorji morajo sodelovati, da se ta madež zbriše in da se naš rod p r e r o d i. Slovenci se ne moremo ponašati ne s številom, ne z močjo. Zato se moramo odlikovati z drugimi vrlinami, med katerimi je gotovo treznost prvi in glavni pogoj duhovnega in gmotnega blagostanja.

Slovenci, ali slišite? Degenerirani smo od špirita! Če imamo kaj časti v sebi, bomo skrbeli da zbrišemo ta madež s sebe, in delali z vsemi močmi na to, da se naš narod regenerira, — da ne bomo narod degenerirancev, ampak »da bomo narod poštenjakov, da bomo narod vrlih mož!«

»Sveta vojska.«

Domoljubna vojna zbirka kovin.

Prebivalstvu!

Vojna je stopila v svojo zadnjo odločilno stopnjo!

Zmagoviti prapori monarhije plapolajo združeni z zastavami naših zaveznikov čez daljne planjave ruskega cesarstva.

Napadi našega prejšnjega zaveznika, sedaj našega najzavratnejšega sovražnika, se lomijo na železnem okopu pogorij, na železnem pogumu naših junakov.

Še divja boj tudi zopet tam, od koder je šel — na jugovzhodu!

Prebivalstvo vseh delov monarhije je doprineslo poleg krvnih žrtev tudi neizmerne žrtve na imovini.

Sedaj naj se še enkrat preizkusi njegova darežljivost.

»Patriotična vojna nabiralnica kovin« se obrača še enkrat do vseh onih, ki imajo neporabne ali lahko pogrešljive predmete iz

bakra ali medi

s prošnjo, da jih blagovolijo podariti za njene, prebivalstvu že dolgo ne več tuje namene!

Ravno sedaj, ko se kupujejo te kovine od prebivalstva, navdaja marsikoga želja, pokloniti svoj prebitek domovini kot prostovoljni dar, oni nas vse z enako ljubeznijo obdajajoči domovini, iz katere izvira vse naše imetje, naša obilica.

Še rabimo streljivo, še rabimo napadalno in odbijalno orožje, še rabimo pa tudi sredstev, da zamoremo bogato in hvaležno preskrbeti naše invalide!

Kdor noče prodati, naj daruje!

Še obstajajo v vseh krajih monarhije za prvotno zbiranje vpostavljeni krajevni odbori, kateri bodo sprejemali vsa došla darila in jih oddajali njih namenu.

Osrednje vodstvo »Patriotične vojne nabiralnice kovin«.

Kakor je iz predstoječega oklica razvidno, obstajajo v vseh krajih še oni krajevni odbori, ki so bili svoj čas vpostavljeni za »Patriotično vojno zbiranje kovin«. Vsi tej zbirki namenjeni predmeti naj se tedaj kar oddajo v dotičnih nabiralnih prostorih. Če bi posamezni darovalci želeli te predmete naravnost na Dunaj poslati, se more tudi to storiti in sicer potom poštnine prostih poštnih zavitkov, katere je nasloviti na c. kr. vojni oskrbovalni urad, Dunaj IX, Berggasse 16. Da se ti poštni zavoji poštnine prosto odpravijo, morajo imeti zaznamek »vojna oskrba — darila«.

C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1915.

Tisza o vojski.

Dopisnik amerikanskih listov v Berlinu je priobčil v njih pogovor s Tiszo.

O miru se je izjavil, da zavisi pač le od nasprotnikov, kdaj pride in koliko časa bo trajala vojska. Centralni vlasti hočeta le garancije za svojo bodočo varnost.

O Srbiji je Tiszovo mnenje, da se njena drama završuje. Toda upa, da pride s tem do zaželjenega preobrata, končno pa i to zavisi le od entente. Poudariti mora, da se Srbi hrabro bore, da pa Srbija ne kaže nikake spravljivosti. O usodi Srbije noče biti prorok, ker noče razmotrivati o bodočih možnostih. To pa lahko pove, da bo Srbija manjša in slabejša. Kako se to zgodi, pokaže bodočnost. Na vsak način pa ne bo ostala taka, da bi mogla še kdaj povzročati večno nevarnost za obstoj miru v Avstriji. Glede vprašanja, da se namerava priklopiti severnovzhodni del Srbije Bolgarski ali pa Ogrski, da tako obe državi dobita neposredno medsebojno železniško, brzojavno in telefonsko zvezo, ki bi segala od Carigrada do Severnega morja, meni Tisza, da bi to pač koristilo iz gospodarskih in drugih ozirov.

O Angliji sodi Tisza: Res je, da doslej nismo takoj vdrli v Anglijo, moremo pa zadati njenim zaveznikom nekaj sunkov v srce. Po završeni kampanji v Srbiji bomo imeli velik del svojih čet prostih za druge kraje, kamor tudi pojdejo, da tam nastopijo. Pogled na zemljevid pove, kje se o zgodi.

Moč monarhije. V ekonomskih, agrikulturnih, industrijskih ter vojaških ozirih bo Ogrska tako kot Avstrija in Nemčija mogla vzdržati vojsko — do neskončnosti.

O francoski kabinetni krizi se noče Tisza izjaviti, pač pa more reči, da so tisti, ki hočejo vreči Greya, za vojsko prav do skrajnosti zavzeti.

O Rumuniji sodi, da ni videti, da bo opustila svoje dosedanje stališče. Kakršen je danes položaj, ji ne kaže, da bi se pridružila ententi, da bi pa šla z nami, na to ne računamo.

Končno je pripovedoval **Tisza, da ga** je bil v juniju vprašal **Conrad pl. Hötzen-**

LISTEK.

Po bojiščih.

(Izvirna poročila »Slovencu«.)

Moj tovariš.

Močan kakor hrast, divji kakor razjarjen tiger, surov kakor glavar poulične drhali. Na vsako še tako prijazno besedo je odgovoril s kopo najbolj surovih psovk, grdih tujih kletvin in kvant. Doma je bil iz sosedne dežele — sin gozdov. V mladosti dober, kasneje pa pokvarjen po slabih tovariših. Tak je bil moj tovariš. V začetku sem se ga ogibal in skoro bal, pozneje sem ga pa z ljubeznjivostjo privabil, da sva si bila dobra.

Odšla sva skupaj na bojišče ter več mesecev prebila v raznih bojih. Pri tem smo prišli v razna razupita mesta, kjer je še bolj posurovel. Že sem dvomil, da bi tega človeka kdaj pamet srečala.

Prišla je nemila starka — zima s svojo oguljeno suknjo. Midva sva bila ravno prestavljena na drugo bojišče. Morali smo prav v ospredje pred sovražnika, ki je stal močan in utrjen v svojih postojankah. Povelje je bilo, da se mu moramo v temni noči kolikor mogoče približati in se pripraviti za napad.

Celo noč smo delali, da nam je kljub mrzli burji lezel pot po obrazu. Vse se je vršilo tiho in mirno, ker je bil sovražnik oddaljen komaj tisoč metrov. Bili smo precej izmučeni, premraženi in lačni. Moj tovariš je bil pa to noč nekam resen. Pred delom nas je bil poveljnik opozoril, da moramo biti radi sovražnikove bližine posebno pazljivi, biti ne sme nobenega krika ali glasnega povelja. To je nekam močno vplivalo nanj. Molče je vršil svoje delo.

Zjutraj nas je izsledil sovražnik že pri prvih strelih ter nas začel neusmiljeno obdelovati s kroglami. Nekaj tovarišev je padlo, nekaj je bilo pa težko in lahko ranjenih. Moj tovariš pa še vedno zdrav — ampak ne več tisti divjak. Hodil je s klonjeno glavo, in kadar je zažvižgala nad njim sovražna krogla, se je nekam prestrašeno stresel. Z neko posebno grozo je gledal smrti v obraz.

Zvečer šele, ko je legel mrak na bojne poljane, je sovražnik utihnil. Resnih obrazov smo utrujeni sedeli v utici poleg topov ter se poltiho pogovarjali. Nocoj ni bilo kletvin, ni bilo kvant. Tovariši so kmalu podremali po mehki sneženi odeji, zaviti v svoje plašče, le moj tovariš, sin gozdov ni spal. Po ušesih so mu še vedno brnele krogle in se razpokavali šrapneli, pred očmi so mu bili tovariši, ki so padali, in ranjenci, ki so stokali in klicali na pomoč. Vse to ga je tako pretreslo, da je obljubil, da postane zanaprej ves drug človek. Z veseljem sem mu stisnil roko — v očeh so se mu svetile solze. V očeh sina gozdov. Od tega časa se je izpremenil iz divjega suroveža in preklinjevalca v pohlevnega kozlička. Morda pride trenotek, ko se iz kozlička izpremeni v jagnje . . . Ta dan bi z veseljem pozdravil.

Podgrebenski.

»Krščanski vojak« na bojišču.

Enoletni prostovoljec Jožef Gašperšič, abiturient zavoda sv. Stanislava, piše č. g. župniku V. Oblaku v Kropi dne 5. oktobra 1915:

Prečastiti gospod! Na dopisnici, ki sem jo včeraj dobil, mi pišete, da mi bo »Krščanski vojak« dobro služil. Res je to. Včasih obide človeka groza pred smrtjo. Pred četrt ure je udarila granata deset korakov od nas, ko smo delali v jarku. Razbežimo se po luknjah. Groza me je bilo. Vzamem knjižico, molim in postanem zopet miren. Hvala Bogu, da je navduhoval dr. Pečjaka! Pred kratkim smo dobili pri naši stotniji toliko Pečjakovih molitvenikov, da ga ima sedaj vsak drugi mož. — Zdrav sem. Priporočam se v molitev in Vas udano pozdravljam.

J. Gašperšič.

Velikodušnost in bratstvo na bojišču.

Jože Arhar, član šentviškega Orla piše:

Tvoje pismo sem šele danes prejel. Rajžalo je torej celih 15 dni do mene, ali to je vseeno. Glavno je, da kaj dobim iz domačega kraja. Sedaj sem v zavzeti trdnjavi Brest-Litovsk. O tem mestu ti imam poročati samo to, da je to eno samo veliko pogorišče. Tu sem naletil prvič, po več mesecih, zopet na rojaka Slovenca. Ne morem ti opisati veselja, ki sem ga občutil, ko sem se zopet enkrat pogovarjal v ljubi materinščini! Ravnotako me je razveselil zavoj »Slovencev«, ki mi jih te te dni poslal g. Vojteh. Čez dan imam dosti dela, zvečer pa »Slovenca« v roke in v mislih na vas, sladko zaspim na tuji zem-

dorf, kaj more storiti na Balkanu diplomacija. Odgovoril je: Če nabijete Ruse, potem bomo mi največji diplomati vseh časov. Če pa Rusi Vas nabijejo, potem bomo mi vsi — tepci. Kakor hitro se je pričel bojni ples, morejo biti diplomatje le orodje armadino.

O razmerju do Italije po končni zmagi se Tisza ni hotel izjaviti.

Druga elektna loterija „Slovenske Straže."

Javno žrebanje 26. oktobra 1915 je izpadlo tako-le: Dobitek v vrednosti 5000 K je zadela srečka štev. 57.361; 1000 K št. 29.728; 500 K št. 65.689; 300 K št. 76.739; 200 K št. 91.787. — Vsaka teh številk ima po pet pred- in pet zadobitkov v vrednosti po 20 K; to se pravi: pet številk od navedenih številk navzgor in pet navzdol zadene v vrednosti po 20 K.

10 dobitkov v vrednosti po 100 K so zadele srečke št. 2.322, 21.776, 26.163, 40.695, 45.155, 50.839, 51.424, 74.373, 85.084, 96.811. — Vsaka teh številk ima po pet preddobitkov in pet zadobitkov v vrednosti po 10 K.

50 dobitkov v vrednosti po 50 K so zadele srečke št. 6.847, 8.339, 10.812, 14.486, 15.708, 18.894, 18.985, 21.692, 21.811, 23.622, 24.259, 25.644, 29.824, 32.660, 34.277, 37.322, 37.373, 39.593, 40.822, 42.243, 44.092, 45.964, 48.836, 50.835, 51.310, 54.646, 56.099, 56.714, 59.130, 62.511, 63.238, 63.896, 69.355, 69.778, 74.129, 77.591, 80.160, 83.128, 84.071, 86.365, 87.831, 88.668, 92.925, 93.263, 93.681, 93.804, 96.733, 98.245, 98.506, 99.469. — Vsaka teh številk ima po 15 preddobitkov in 15 zadobitkov v vrednosti po 5 K. — Kdor želi imeti celoten zapisnik izžrebanih srečk, ga dobi proti odškodnini 10 vin. v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Vsak ima pa zapisnik na razpolago tam, kjer je kupil srečke. — Dobitki se pričnó deliti dne 10. novembra.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 20. lov. bat. Herman Holler in stotnik 2. pp. dež. strelcev Emil Krištof. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 20. lov. bat. Rudolf Brož. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 97. pp. Edvard Sporer, pri 27. dom. p.; poročnik 47. pp. Josip Šilih; stotnik 27. dom. p. Mihael Vuk, pri div. tel. oddelku št. 36. Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik 20. lov. bat. Anton Šilič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil stražmojster 5. drag. p. Vinko Polak. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodja Konrad Anton, desetnik Grabner Robert in vitez Wilfried Pistor, patruljni vodji Devetak Ivan in Kolenc Vinko, dragonca Bračič Adolf in Schachmann Franc, vseh sedem pri 5. drag. p. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetnik tit. stražmojster Reismann Albin Ivan, desetnika Brunnsteiner Adolf in Lesjak Ivan, patruljni vodji Lučuk Josip in Petrovič Jakob, dragonci Glavič Jernej, Jaklič Matija, Kulterer Luka, Lackner Valentin, Luger Ivan, Pannhofer Ferdinand, Pichler Ivan, Rakota Ivan, Rigolnegg Roman, Robida Avgust, Schmölzer Miroslav, Seebacher Viktor, Tratnik Ivan, Zupan Anton in Zupančič Anton, vseh 20 pri 5. drag. p.; desetnik tit. četovodja Smuk Ivan, desetniki Klopčič Franc, Repinc Franc in Semec Franc, poddesetnika Beguš Ivan in Šušteršič Ivan, infanteristi Cedilnik Franc, Češarek Josip, Eržen Andrej, Furlan Franc (I.), Jerman Jakob, Jonke Marko, Ivančič Rudolf, Lobe Josip, Miklič Franc, Novinec Franc, Smerekar Josip, Svetlin Ignacij, Teklavc Franc (I.) in Tomc Anton, vsi pri 27. dom. p.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 47. pp. Karel Mende. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 47. pp. Ladislav Walland. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 47. pp. Franc Vrhovnik, stotnik 2. bos.-herc. p. Franc Jazbec in poročnik 27. pp. Ivan Pokorn. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil kadet 24. pp. Koren Franc. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poddesetniki Močnik Ivan Trček Franc in Križevčan Josip, infanterista Pleban Ivan in Lampe Ivan, vsi pri 4. pp.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli nadporočnik 36. dom. p. Franc Trobej. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik 27. dom. p. Ludvik Pour, pri 27. črnovoj. pp. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 12. dom. p. Karel Franke; poročnik 47. pp. Miroslav Horn; nadporočnik Anton Čebular. Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil narednik 26. dom. p. Ludvik Vidovič in nadomestni stražmojster 9. dež. orož. poveljstva Vinko Eržen. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil štabni narednik 27. črnovoj. pp. Lužar Ferdinand. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil infanterist 27. črnovoj. pp. Ilnikar Anton in četovodja 3. pion. bat. Štrucelj Simon.

Strašni boji za goriško obmostje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Italijani odbiti. — Več italijanskih polkov na polovico uničenih. — Italijanski zrakoplov metal bombe v Gorico.

Dunaj, 3. novembra. Uradno poročajo:

Italijani so nepretrgoma nadaljevali svoje na Gorico mereče napore ob bojni črti od Plav do severnega odseka Dobrdobske visoke planote. Včeraj so napadle zopet zelo močne sile. Povsod so bile odbite. V teh bojih je izgubilo več italijanskih polkov polovico svojega stanja. Danes ponoči je vrgel nek zrakoplov, ki se vodi, veliko bomb na mesto Gorico. Na ostalih delih južnozahodne bojne črte nobenih znamenitih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Orjaška borba za Sočo.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Po dveh silovitih nočnih napadih, ki so jih Italijani podvzeli v soboto na Kalvariji, je bilo v nedeljo na vsem goriškem obmostju mirno. Izredno lep jesenski dan je bil in topovi so molčali. A že danes ponoči se je artiljerijski boj znova pričel, kljub dežju in megli. In zopet tulijo granate in sikajo šrapneli, da pripravijo pot laški pehoti, ki je že izmučena od brezuspešnih naporov zadnjih dni. A francoski general goni brez usmiljenja vedno nove čete v boj — novim, strašnim porazom naproti.

Cadorna napenja vse sile, da poruši jez, ki mu stoji nasproti in mu nikakor ne pusti dalje. Velikanske zaloge municije je nakopičil na fronti za časa brezdelja po brezuspešni drugi soški ofenzivi. A tudi te zaloge niso neizčrpne. A ogenj topov je vedno hujši in hujši, posebno v praznikih ni prenehal grom topov ne za trenutek niti ponoči, niti podnevu. Zvonovi ob prazniku vernih duš niso peli svoje žalostne pesmi, utihnili so, a pesem tako strašna in žalostna, pesem topov je šla čez grobove. Poslušali smo to grozno pesem z zaupanjem v jekleno voljo naših junaških borilcev ob Soči.

Iz Gorice.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Goriški komisar je zaukazal, da mora vsak najditelj letakov, ki jih mečejo sovražna letala, oddati le-te orožniški postaji ali pa magistratu, ki jih potem izročita c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Pokopališčno ulico in Solkansko cesto so Lahi včeraj zopet obstreljevali, a brez škode. Nekaj granat je padlo tudi na Rafut, kjer se je vnelo nekaj slame.

Otvorenje župne cerkve sv. Ignacija na Travniku je vojaško poveljstvo radi nevarnosti odsvetovalo, zato ostane še nadalje zaprta. Služba božja se vrši v semeniški kapeli.

Deževno vreme vlada te dni na celi soški fronti, ki pa nikakor ne omejuje vojnih operacij.

Denarni promet z Gorico je dovoljen v znesku do 1000 K.

Kalvarijo in Oslavje so Lahi zadnje dni zopet strašno obstreljevali.

Silovita bitka pri Gorici.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča včeraj:

Na Goriškem se še vedno bijejo ljuti boji. Odkar se je proti naši celi primorski bojni črti namerjeni splošni napad izjalovil z najtežjimi izgubami za Italijane, poizkušajo zbrati vse razpoložljive sile za obupen sunek na onem napadalnem mestu, kjer pričakujejo krajnega uspeha, ki bi bil zvezan z imenom goreče zaželjenega mesta Gorice. Temu smotru so veljali vsi napori včerajšnjega dne. Našim vrlim četam, katerih delo je v minulih dveh tednih prekosilo vse, kar je bilo, je bil včerajšnji dan posebno časten. Saj je šlo tudi za to, da se odbije naval svežih sil, ki jih je dovedel sovražnik z drugih bojišč.

Proti goriškemu obmostju je nastopil sovražnik z vsaj dvema novima brigadama, ki sta se prej nahajali v Dolomitih. Napadli so goro Sabotin dvakrat, Oslavje enkrat, postojanko zahodno od Pevme štirikrat, a vse zaman. Zelo močni sunki so bili namenjeni tudi proti višini Podgora, kjer je sovražnik, kakor že večkrat, mogel vdreti v nekatere jarke, ki jih je pa moral pred odločilnim protinapadom zopet izprazniti.

Kakor običajno, je uvedel sovražne napade bobneči ogenj. Istočasno je bil namenjen ljut zatvorilni ogenj proti prostorom za našo bojno črto in proti zahodnemu delu Gorice. Močni napadi na prostor pri Plaveh in na severni del Dobrdobske planote naj bi podpirali glavni sunek. Z morečim ognjem je zadržala naša artiljerija napad pri Plaveh. Pri Zagori so se razvili pobližnji boji, ki še trajajo. Na severnem delu dobrdobskega odseka je napadlo več bataljonov goro Sv. Mihaela; napad je krvavo odbil honvedni pešpolk št. 1. Prostor pri Sv. Martinu je napadlo pet italijanskih pešpolkov. Razvil se je ročni metež v naših jarkih. Kar se je od sovražnikov rešilo, je bežalo. Naše postojanke so ostale trdno v naših rokah.

Junaški Hrvat.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

O zadnjih bojih pri Selu ob Soči je poročal naš Höfer, da so Lahi vdrli v mal kos našega jarka, a so jih junaški Hrvatje zagrebškega pešpolka št. 53 z bajonetom prepodili. Pri tem se je odigrala sledeča epizoda. Ko so Lahi vdrli v oni del našega jarka, sta dva alpinca zagrabila našo strojno puško in jo hotela odnesti v svojo postojanko. A mlademu, hrabremu Vukobinskemu to ni ugajalo. Tekel je za njima, udaril prvega alpinca s kopitom, mu iztrgal revolver in z njim ustrelil drugega. Nato je v toči puškinih krogel zagrabil strojno puško, naložil jo na rame in pritekel z njo v naše jarke, kjer so ga sprejeli s »Slava«-klici. — Njegov poveljnik je seveda o vsej stvari telefonično poročal višjemu poveljstvu in ga priporočal v visoko odlikovanje, ki ga že v kratkem dobi.

Nočni naskok.

(Z bojišča ob Soči.)

Noč je vedra in sveža, mesečina je tako sijajna, da moreš ob njej pisati domov. Pismo, v katerem naznanjaš, da si živ in zdrav in da hrepeniš po pogovorih s starimi znanci in po topli domači hiši. Nekaj te sili k premišljanju in razglabljanju o srečni bodočnosti. Toda rožnate fantazije se nazadnje zlijeo v strahotno grupacijo boja in potez, iz katerih se ti zdi, da razpoznavaš krčevite trzaje Laokona in brezpomočno resignacijo Niobe. Na odru, ki je urejen za »Romeja in Julijo«, besni neukročeni vihar »Kralja Leara«.

Že nekaj ur pustošijo italijanski brzostrelni topovi po kraških gričih. Otvorilo se je devet koncentričnih krogov Dantejevega »Pekla« ter bruhajo ognjeno lavo po sivem kamenju. Iz modrega in rumenega plamena se dvigajo oblaki mračnega dima in s turobnim velom ovijajo doline in vrhunce. Zapri oči in zdelo se ti bo, da na tisoče Ciklopov s težkimi sekirami udarja na stoletne hraste in debla se rušijo z bučnim hrupom na tla. A potem se vsi zvoki združijo v en sam nepretrgan zvok. Kakor bi po dolinah vreli, kipeli, vršali, grgrali in sikali žareči vrelci.

Vojaki čakajo na svojem mestu, ne umaknejo se niti za ped nazaj. V peklenski simfoniji se ne slišijo vzdihi ranjencev, na mrliče se pa nihče ne ozira, ker zanje itak ni več pomoči na tem svetu. Iz onele nižine bo skoraj prišel sovražnik in morda se bo v teh zavetjih razvila borba na življenje in smrt. — Se-li more reči, da naši fantje sovražijo svoje protivnike? Ne, pomilujejo jih. Težko jim je pri srcu ob misli na ono bedno, nahujskano množico, ki je zapeljana po frazah rimskega imperija, od katerega bi pa imelo korist samo nekaj italijanskih kapitalistov in vladodržcev.

Žična ovira je razdrta, jarki so odzunaj precej poškodovani. Sovražni topniški ogenj postaja slabejši, znamenje, da se se daj že vzpenja po bregu pehota.

Naš reflektor odkriva doli v redkem gozdičku žive sence. Topništvo z boka udarja po njih. Moštvo meče iz kritij svetilne rakete in polagoma strelja. Italijani se ne dado zmesti. Vedno se jim pridružujejo nove kolone in živi klopčič se vzpenja višje in višje. Žaromet in svetilne rakete izpreminjajo noč v dan. Bevskanje navadnih in strojnih pušk postaja vedno močnejše. Dvajset korakov pred raztrgano žično oviro se dvigne prva sovražna rojna vrsta na juriš. »Avanti! Savoja!« Kakor ognjene kače jim sikajo pod nogami mine, v zrak lete ognjeni prameni in krvavi udje človeških teles. V hipu se javljajo tudi druge vrste. Strojne puške kose kakor burja. Vendar pride do borbe z ročnimi granatami. Nekateri napadalci se pririnejo celo v kritja, toda ne vrnejo se več iz njih. Od tisočev mož jih udari končno nekaj sto v beg. A tudi nje je na umikanju razredčil pehotni in topniški ogenj.

Kasno ponoči je zavladal na bojišču mir. Tu in tam še plane kaka raketa, zaprasketa kaka puška, zasveti reflektor. Italijani so se umaknili v svoje zakope, pobiti, izmučeni, izkrvavljeni. Inteligentnejši si pač mislijo: čemu ta krvava borba proti našemu bivšemu zavezniku, čemu vedno nove hekatombe človeških žrtev?

Švicarji o soški bitki.

Curih, 3. novembra. »Neue Züricher Ztg.« piše o bitki pri Soči: Delo avstrijske armade v končani 14 dnevni bitki pri Soči je občudovanja vredno. Kar je izvedla ta junaška armada v zdaj šestmesečnem borenju glede na obrambo proti štiri do petkratni premoči Lahov, zasluži največjo pohvalo že za to, ker drže Avstrijci postojanke, ki jih je nameravala začetkom vojna uprava pustiti izprazniti, kakor n. pr. južno Tridentinsko in del ozemlja ob Soči. K novemu, silovitemu uspehu avstrijskih čet moramo čestitati.

Zanimive izjave italijanskih vojnih ujetnikov.

»Cittadino di Trieste« priobčuje naslednje poročilo z dne 24. oktobra: Po prašni cesti se počasi pomika dolga kolona italijanskih vojnih ujetnikov. Približam se ujetnikom in ko korakam z njimi dalje, vprašam nekatere, iz katerih pokrajin so doma. Eden odgovori: iz Forlov, drugi iz Foggie, tretji iz Ravene. Vprašam jih, kako to, da so bili v tolikem številu ujeti in eden izmed njih mi odgovori: »Častniki so nam bili naročili, da moramo iti vedno naprej, kajti danes moramo priti kot rešitelji v Gorico. Šli smo tedaj naprej in naprej, prišli skozi Gorico in sedaj gremo zaupno svoji rešitvi nasproti.« K temu je zaklical neki drugi ujetnik: »Dol s kraljem, dol s Sonninom!« in drugi so mu pomagali. Dalje nisem spraševal.

Ugovor proti obstreljevanju Benetk.

Budimpešta. »Magyar Orszag« poroča iz Lugana: Angleški, francoski in ruski veleposlaniki so v imenu svojih držav vložili plamteč ugovor proti avstrijskemu letalnemu napadu na Benetke in proti barbarskemu uničenju Tiepolove slike v cerkvi bosonogih redovnikov.

Giolitti.

Düsseldorf, 3. novembra. »Generalanzeiger« poroča iz Lugano: Iz Turina prihaja vest, da dobiva Giolitti vsak dan par sto grozilnih pisem, ki mu za slučaj njegovega nastopa v predstoječem zasedanju zbornice groze z napadi.

Laška pravljica.

Lugano. Turinska »Gazetta del Popolo« trdi, da je poročal dunajski nuncij sv. očetu, da je umrl nemški cesarjevič (!). List pristavlja, da poročila ne more odstraniti noben dementi.

---

lji. — Včasih sem se udajal malodušnosti in domotožju. Sedaj pa sem spoznal, da mi to konečno nič ne koristi. Kar vidim okrog sebe dan na dan, je vojak. Vse nosi isto usodo kakor jaz. Ali naj se kremžim in čakam tolažbe v zapuščenosti od drugih? Rajši si zažvižgam včasih in potroštam še druge, če se mi ponudi prilika. Sicer pa ima tudi vojak srce. Zavest, da služimo vsi enemu velikemu cilju, rodi skupnost in bratstvo. Če pridem med tuje vojake, me prijazno pozdravijo: »Servus kolega!« Če pridem z Nemci skupaj, mi zakličejo: »Grüß dich Gott Bruder!« Kaj bi se čudil! Če smo lačni, smo vsi, če ima eden več, rad pomore drugemu. Skupaj prenašamo težave in se tudi kupno veselimo uspehov.

Te dni sem se prepričal, da tak duh živi tudi v tukajšnjem poljskem prebivalstvu. Spremljal sem g. zdravnika, ki je na fronti cepil proti boleznim. Pozno v noči je že bilo in začelo je deževati in treskati. Nehote me je obšla misel, da bi si bilo dobro poiskati streho z ležiščem. Gledam okoli ter zapazim v daljavi lučko. Kmalu sem prišel v raztrgano vas, potrkal na duri in prosil revne ljudi strehe. Stara, suha ženica mi je odprla in me peljala na svojo postelj; sama pa je postlala za-se na tleh. Sem vojak in krutosti boja so me kolikortoliko utrdile. Ali ko sem videl toliko požrtvovalnost starega človeka, me je ganilo. Da nisem bil utrujen do smrti bi me bilo morda celo sram in bi ne sprejel take žrtve. Tako pa sem ubogal dobro ženico in se prav dobro naspal. Drugo jutro mi je dala za zajtrk polič kozjega mleka in kruha. V vseh štirih jezikih sem se zahvaljeval, ali ženica je zamahnila z roko češ: »Bo že Bog plačal!« — Vidiš, kaj vse doživim na fronti! —· Pošlji mi »Mladost« in pozdravi mi brate Orle! Tvoj Jože.

Prošnja za zimsko perilo našim vojakom!

Zopet se bliža hudi zimski čas, ki mu gledajoo naši hrabri vojaki v boju za cesarja in domovino, daleč od njih doma, izpostavljeni ledenemu mrazu ruskih step, ostrim vetrovo m Krasa, divjim viharjem pogorja nasproti — v zavesti junaško izpolnjene dolžnosti in v upravičeni nadi na nove zmage, ki nam bodo končno dovolile vživati sadove tega orjaškega borenja v težko priborjenem miru.

Tu čuti pač vsak vrl in domoljuben državljan v zaledju srčno potrebo, podpreti naše hrabre čete v boju proti protivnostim slabega letnega časa in jim v prvi vrsti dopolniti zalogo predmetov proti mrazu, ki rabi kljub dobri oskrbi naše vojne uprave vedno pridatka iz prostovoljnih virov.

Iz teh razlogov ustanovil se je v Ljubljani odbor častniških in uradniških dam

tukajšnjega vojnega prevoznega vodstva št. 9. Leta si je pod vodstvom gospe stotnik Martinovits nadel nalogo imenom imenovanih dam ustanoviti oddelek pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani obstoječe nabiralnice daril v naturalijah c. kr. vojnega oskrbovalnega urada ter zbirati zimsko perilo, dalje blago, ki je pripravno za izdelavo gorkega spodnjega perila, oziroma denarna darila, za nabavo takega, nabaviti blago in ga sam izdelati.

Vsled tega se prebivalstvo mesta Ljubljane naproša, da podpira z vsemi svojimi sredstvi in močmi to domoljubno podvzetje in ta prijazen ter požrtvovalen nagib teh dam.

Vsak tudi najmanjši dar je dobrodošel in se ne samo blago, temveč tudi zgotovljeno gorko perilo, ozir. denarna darila v imenu naših vrlih, dan in noč mrazu izpostavljenih vojakov hvaležno sprejemajo.

Da se olajša velikodušnim darovalcem oddaja daril, vozil bo po mestu — sremljan od dam odbora — nabiralni voz, kar se bo vsakikrat objavilo v dnevnih listih.

Drugače se bodo darila sprejemala v delavnici damskega odbora (dekliški licej, pritličje 2) od gospe stotnik Martinovitseve počenši z 3. novembrom t. l. vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne ter od 5. do 7. ure zvečer, denarna darila le proti lastnoročnemu podpisu darovalca na uradno potrjeni nabiralni poli in proti objavi v dnevnih listih.

V svrho izdelave blaga se slednjič prosi za brezplačno posojilo šivalnih strojev, ki naj se tudi blagovolijo prijaviti v navedeni delavnici, da se pošlje ponje.

Naše čete osvojile štiri važne višine na črnogorskem ozemlju. — Užice zasedene. — Zopet 2000 Srbov ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. novembra. (K. u.) Uradno se razglaša:

Avstro-ogrske sile, ki se bore proti Črnigori, so vzele z naskokom južno od Avtovca na sovražnem ozemlju ležečo višino Bobijo in tri druge gorske vrhove, ki so jih Črnogorci trdovratno branili. Pri naskoku na postojanko Bobija smo zaplenili en 12 cm top italijanskega izvora.

Od zveznih bojnih sil, ki operirajo v Srbiji, je vkorakal nek avstro-ogrski oddelek v Užice. Druge c. in kr. sile se bojujejo južno in južnovzhodno od Čačaka. Južno od ceste, ki vodi iz Čačaka v Kragujevac in na višinah severnovzhodno od Kragujevca in severno in severnovzhodno od Jagodine so pridobili napadi avstro-ogrskih in nemških sil kljub najvztrajnejšemu sovražnemu odporu povsod na prostoru. V Kragujevcu je zaplenjenih 6 topov, 20 cevi topov, 12 metalcev min, nekaj tisoč pušk, veliko streliva in vojnega materiala.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. novembra. (K. u.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Užice so zasedene.

Prekoračena je cesta Čačak—Kragujevac.

Ob obeh straneh Morave se sovražnik še trdovratno upira.

V Kragujevcu je bilo zaplenjenih šest topov, 20 topovskih cevi, 12 metalcev min, več tisoč pušk, veliko streliva in materiala.

Nemške čete armade generala Kövesza so ujele včeraj 350 mož in so zaplenile 4 topove.

Armada generala pl. Gallwitza je v zadnjih dveh dneh ujela 1100 Srbov.

Armada generala Bojadjeva je vrgla sovražnika zahodno od Platinice na obeh straneh ceste Zaječar—Paračin, ujela je 230 Srbov in zaplenila 4 topove.

Južnozahodno od Knjaževca zasledujejo bolgarske čete, ki so vzele obmostje pri Svrljiku, prekoračile Svrljiški Timok in prodirajo čez goro Ples (1327 m) in čez Kulijansko (1369 m) na Nišavo. Ujele so 300 Srbov in zaplenile 2 strojni puški.

Sile, ki so prodrle na Nišavo, so se umaknile pred premočnim napadom. Goro Bogov (1154 m) zahodno od Bele Palanke drže.

Vrhovno vojno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 3. novembra. (Kor. ur.) Uradno vojno poročilo 2. novembra:

Naše čete so tudi danes prodirale dalje.

Med potjo Zaječar—Paračin smo zasedli mesto Boljevac (24 km zahodno od Zaječara) in smo dosegli črto Valakonje (severno od Boljevca) in Dobrunjevac (3 km južnozahodno od Boljevca).

V dolini Svrljiški Timok smo po trdovratnih bojih dosegli črto Kalafat, kotu 572 (10 km severovzhodno od Niša), Prekonoge (2 km južno od Svrljiga), Prekonosko Planino, kotu 951 (5 km južno od Svrljiga) in koto 1099 na Višegrad Planini (7 km južno od Svrljiga). Ujetniki so izpovedali, da je bil na tej bojni črti kralj Peter sam ob boju navzoč.

Srbi so bili prepodeni vsi iz njih postojank v dolini Vlazina.

Naše čete so vzele črto Sečanica—Brestov — Do. (Navedeni trije kraji leže kakih 28 km vzhodno od Leskovca.) Tu smo zopet ujeli 600 Srbov.

Na ostalih bojnih črtah nobenih posebnih izprememb.

× × ×

Z veliko vztrajnostjo se drže Srbi v svojih obrambnih odsekih vzhodno od Niša. Njihovo obrambo zelo olajšuje zanje ugoden teren. Nasprotno pa imajo Bolgari izredno težavno delo. Vsako ped zemlje morajo priboriti z ljutimi boji, vsled česar se prodiranje vrši le počasi. Od Knjaževca proti jugovzhodni smeri prodirajoča bolgarska kolona je vdrla v ozko dolino levega Timoka in osvojila obmostje Svrljig. Svrljio leži 10 km pred najbolj zunanjim fortom Niša in 22 km pred mestom samim. Od Pirota proti Nišu prodirajoča kolona je 31. oktobra dosegla Vrandol, zadela pa je na močne sovražne sile, katerim se je izognila proti jugu na goro Bogov zahodno od Bele Palanke. Napraviti mora 25 kilometrov dolgo, zelo težavno pot, predno bo dospela do prvega forta pred Nišom. Nič manj odločno se ne brani sovražnik vsled grozeče obkolitve od severne in vzhodne smeri na severnem delu fronte. Ob Moravi pri Bagrdanu med Čuprijo in Palanko se vrše siloviti boji. Zahodni del te fronte tvori 658 m visoki Črni vrh, ki je podoben gori Avali pod Belgradom. Ob vznožju te gore se vije precej dobra cesta. Del tega obcestnega boja tvori loku podobna črta Kragujevac—Sabanta—Jagodina. Na črti Kragujevac—Čačak—Užice se je razvila bitka, v kateri se bore Srbi za varnost umikanja po dolini Ibarja in Morave.

Ob črnogorski meji smo dalje napredovali in vzeli tri važne in po sovražniku trdovratno branjene višine na črnogorskem ozemlju ter višino Bobija.

× × ×

Srbsko uradno poročilo.

Dunaj, 2. novembra. Srbsko vojno poročilo 27. oktobra:

Srbsko-avstrijsko-nemška bojna črta.

Na desnem bregu Morave so naše čete obdržale vse s protinapadom osvojene postojanke. Nemške in avstrijske čete so danes z novimi silami za osvojitev te postojanke nastopile. Boj se je razvil osobito na črti Svilajnac—Sedlari (10 km južnovzhodno od Svilajnaca)—Setonie (22 km severovzhodno od Svilajnca). Vsi napadi so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnika. Na levem bregu Morave so se bili krvavi boji. Na črti Cumic (17 km severozahodno od Kragujevca—Lipice (18 km severovzhodno od Kragujevca sovražnik neprestano napada in je žrtvoval dozdaj veliko ljudi. Radi velikih izgub v zadnjih dneh je sovražnik na skrajnem levem krilu nehal napadati.

Srbsko-bolgarska bojna črta.

V dolini južno od Morave trajajo boji ponoči in podnevi, ne da bi se znatno izpremenil položaj. Bolgarski ujetniki izpovedujejo, da se nepričakovanemu odporu Srbov Bolgari zelo čudijo, ker so upali vsled nemškega vpada na severu na lahko igro. V dolini Timok so izpraznili Srbi Zaječar in Pirot in so se umaknili na višje ležeče postojanke. Sovražniku zadajajo strašno težke izgube.

Pariz, 2. novembra. Srbsko uradno poročilo z dne 29. oktobra: Sovražnik, ki je napadel levi breg Lepenice in Morave, je bil z velikimi izgubami vržen nazaj. Na ostali fronti je prišlo do živahnih bojev.

Črnogorsko uradno poročilo.

Pariz. Črnogorsko uradno poročilo z dne 30. oktobra: Sovražnik je napadel naše postojanke pri Vardi. Njegovo prodiranje smo pri Bjelobrdu ustavili. Boj še traja. Avstrijske izgube so znatne. Ob Drini se nadaljuje artiljerijski boj.

Pariz, 2. novembra. Črnogorsko uradno poročilo: Južno od Višegrada smo podvzeli proti napadajočemu sovražniku srečen protinapad. Pri Zagori (najbrže ob dalmatinski meji, okoli 30 km južno od Kotorja) smo ujeli 100 mož in zaplenili 4 topove. Avstrijci so pustili na bojišču 400 mrtvih in ranjenih ter obilo artiljerijskega materijala.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 2. novembra. Uradno se poroča: Orientska armada: Bolgarski odelki, ki so zasedli Štip, so poslali 27. oktobra eno stotnijo na poizvedovanje proti Krivolcu. a stotnija se je pred našimi predstražami umaknila brez boja. Od časa do časa so se vršile praske in kanonada brez pomena med Rabrovino in bolgarsko mejo, kjer je sovražnik streljal iz topa zelo velikega kalibra, ali ogenj tega topa ni prav nič učinkoval. 29. oktober je v odseku pri Krivolcu potekel mirno. V Krivolcu se je slišala ljuta kanonada iz smeri Veleša.

× × ×

Na srbski vzhodni bojni črti.

Sofija, 3. novembra. Poročila o zmagah na bojiščih se množe. Strašno in krvavo borenje na srbski vzhodni bojni črti je včeraj nedvomno z zavzetjem Bradojsa in Flaradicasa prešlo v zadnji štadij, ker prodirajo vse sile proti Nišu. Bojna črta okolu Niša je na vzhodu že vtisnjena. Trdnjavsko zgrajeno srbsko postojanko pri Leskovcu čaka usoda, ki je zadela Pirot. Medtem ko napadajo Leskovac na jugu močne bolgarske sile, je mesto na jugu in zahodu že prekoračeno in se ne more več izogniti popolni obkolitvi. Z Leskovcem dobe Bolgari ključ cele srbske postojanke Morave.

Desno srbsko krilo v nevarnosti.

Budimpešta. »Az Est« poroča s srbskega bojišča: Razdalja med Gallwitzovo in bolgarsko glavno silo znaša le še 70 km, vsled česar je postal položaj desnega srbskega krila zelo težaven. Obstoja nevarnost, da se odreže od srbske armade.

Pri Valandovi bil uničen 174. francoski pešpolk.

Dunaj. Francoska vlada je po Rdečem križu v Genfu vprašala pri bolgarski vladi, katere vojake 174. francoskega pešpolka so Bolgari ranjene ali neranjene ujeli, ker se iz bitke pri Valandovu ni vrnil niti en mož.

Kako pomagati Srbiji.

Lugano. »Corriere della Sera« priporoča, naj četverosporazum pošlje Srbiji pomoč čez Albanijo.

Pred odločilno bitko.

Berlin, 3. novembra. »Tägliche Rundschau« poroča iz Haaga: »Daily News« in »Morningpost« poročata iz Bukarešta: Angleške čete hité s hitrimi pohodi na srbsko bojno črto, kjer se pričakuje bodoči teden velika odločilna bitka.

Turške čete ob srbsko-bolgarski meji.

Genf. »Temps« poroča iz Aten: Turki zbirajo v bolgarski Traciji velike sile, ki jih pošiljajo v skupinah na srbsko-bolgarsko mejo.

Bolgari o srbskem vojaškem položaju.

Sofija. Glasilo bolgarskega generalnega štaba objavlja natančen opis o položaju srbske armade. Izvaja: Počasi, a z gotovostjo se bliža trenutek velike krize srbski armadi. Srbi bodo kmalu popolnoma obkoljeni in odrezani od važnih umikalnih črt. Velike važnosti je uspešno prodiranje avstrijskih čet čez Višegrad, v nevarnosti je zato srbska umikalna črta v Črnogoro. Velevažni so bolgarski sunki čez Skoplje, ki zapirajo pot Srbom v Albanijo. Srbska armada, odrezana od vseh zvez z inozemstvom, se mora v kratkem odločiti, da se uda ali bo pa popolnoma uničena. Glede na angleško-francosko ekspedicijo, ki je pripravljena v Marseillu in šteje 250.000 do 300.000 mož, je izključeno, da bi mogla s tam sestavljenim trenom prodirati v balkanskih gorah. Če pa opremijo ekspedicijo z rabljivim trenom v Solunu, bi pa to toliko časa trajalo, da bi se medtem že izpolnila usoda Srbije.

Norvežani o Srbiji.

Kristianija. Vojaški sotrudnik lista »Morgenbladet« piše pod nadpisom »Finis Serbiae« (Konec Srbije): Poročilo o zavzetju Kragujevca je najhujše poročilo o nesreči, ki smo je mogli dobiti s srbskega bojišča, odkar so zavezniki vkorakali v deželo. Občudovati moramo junaštvo branilcev Srbije, a priznavati se mora ravnotako odločna napadalna sila zaveznikov, ki kljub velikim izgubam, kljub ljutemu odporu, kljub velikanskim težavam ozemlja in močnim utrdbam osvojujejo eno obrambno črto za drugo. Srbi so postojanke pri Kragujevcu, ki so že sameposebi izredno močne in ugodne za obrambo, tako izpopolnili, da so upali, da bodo tvorile celi severni Srbiji neomajljiv nasip proti prodiranju sovražnika. V naprej potisnjenih postojankah ob velikih rekah in v neprestanih bojih zadnjih sil so upali izčrpati in oslabiti silo sovražnika. Zgodilo se je pa drugače, kakor so mislili Srbi. Kaže se, da izginja morala, a s tem je vojska v Srbiji dejansko odločena. Če se zadnje srbsko opirališče Niš — proti trdnjavi korakajo s severa in z vzhoda že močne sile — zapre tudi na jugu, so odrezane vse umikalne črte izvzemši ene same proti zahodu. Te črte pa skoraj ni mogoče radi nedostopnih gorá rabiti. Bojimo se, da je usoda hrabrih Srbov zapečatena, če četverosporazum stvari ne obrne na boljše kar pa skoraj ni več verojetno.

Promet po Donavi.

Budimpešta. Ogrska rečna in pomorska paroplovna družba je otvorila reden promet po Donavi med Belgradom, Zemunom in Pančovo.

Naš cesar odlikoval bolgarskega carja in bolgarskega princa.

Sofija. Cesar Franc Jožef je podelil carju Ferdinandu vojaški zaslužni križ prvega razreda, prestolonasledniku Borisu in princu Cirilu pa vojaški zaslužni križ tretje vrste.

Prekrščena bolgarska cerkev.

Sofija. (Kor. ur.) Nova katedrala svetega Aleksandra Nevskega, ki je dozidana, je prekrščena na imeni sv. Cirila in Metoda.

Bolgarija zaprla francoske in italijanske šole.

Budimpešta. »Pester Llyod« poroča iz Sofije: Vlada je sklenila zapreti francoske in italijanske šole v Bolgariji.

Podkupovanje v Bolgariji.

Budimpešta, 3. novembra. »Pester Lloyd« poroča iz Sofije: Sodna preiskava proti antimilitaristom je prinesla nepričakovan rezultat. Ententa je razdala v dneh pred vojsko, neposredno pred in po mobilizaciji več milijonov. Pribilo se je, da so dobili poedini agrarni poslanci do tri milijone frankov in nekateri opozicijonalci poldrug milijon.

Sofija, 2. novembra. Rusofilska »Balkanska Tribuna« ne izhaja več, ker nima bralcev.

Srbski begunci na Grškem.

Kodanj, 3 .novembra. Listi poročajo iz Aten: Na grškem ozemlju se nahaja nad 32.000 srbskih beguncev.

Srbska prestolica v Kraljevu.

Kodanj, 3. novembra. »Rječ« poroča: Rusko poslaništvo v Srbiji se je preselilo v Kraljevo, kjer se nahaja zdaj srbska prestolica.

Srbi še upajo na — Grčijo.

Budimpešta, 2. novembra. »Pester Lloyd« poroča iz Sofije, da se Srbi bržkone umaknejo v Črnogoro, ker tudi ententa hoče, da se ohrani srbska armada do sklepa miru. Temu se pridružuje še upanje Srbije, da se bo položaj na Balkanu vendarle še dal ugodno preokreniti, če poprime Grška.

Nemci v enem tednu v Carigradu.

London, 3. novembra. Polkovnik Reppington je izjavil, da bodo Nemci tekom enega tedna došli v Carigrad.

»N. Fr. Presse« poroča iz Bukarešta z dne 31. oktobra: Včeraj je plulo mimo Turn-Severina veliko ladij z municijo v smeri proti Vidinu. Spremljali so jih štirje avstrijski monitorji.

Sporazum odposlal na Balkan 900.000 mož.

Kodanj. Petrograjske brzojavke cenijo na Balkan odposlano število vojakov na 900.000 mož.

× × ×

Radoslavov o grško-bolgarskem razmerju.

Budimpešta, 2. novembra. Posebnemu dopisniku »Az Esta« je bolgarski ministrski predsednik rekel:

»Ugotoviti morem samo to, da se naše razmerje do Grške boljša od dne do dne in zdi se tudi, da je Rumunija trdno odločena, da se ne spusti v nobene pustolovščine. Bolgarija je vedno stremila, da živi s svojimi sosedami v prijateljstvu.« Na vprašanje, ali bi bilo Bolgarom ljubo, da se doseže zbližanje z Grki, je Radoslavov odgovoril: Ne sme se prenapeto oklepati posesti enega ali drugega mesta, če se gre za višje interese. Pa sedanji položaj in uspehi vojne bodo pripomogli, da bo konec teh zgodovinskih nesporazumljenj.«

Popolna nevtralnost Grčije. — Samo Rumunija odloča.

Budimpešta, 3. novembra. Zaimis je rekel dopisniku grškega lista »Neologes« v Carigradu, da se trudi grška vlada, kako bi ravnala v prilog deželnim koristim. Samo to ji je pri srcu. Rhallis pa je izjavil: Vlada je odločno za to, da ohrani najstrožjo nevtralnost. Navzočnost tujih čet smatra za flagrantno kršenje nevtralnosti. Vlada mora radi tega seči po raznih odredbah, da prepreči nadaljno oškodovanje grške suverenosti. Podobno so se izjavili i drugi grški minstri.

Atene, 1. novembra. (Ag. Havas.) Francoski poslanik je imel s kraljem Konstantinom razgovor, ki se različno razlaga. Po uradnem glasilu »Caivi« je Guillemin pojasnil kralju francosko vladno mnenje o položaju na Balkanu. Dalje je poslanik razmotrival o vprašanjih, ki se tičejo samo grških koristi, podal kralju pojasnila o izkrcanju čet v Solunu ter o sklepih entente in bodočem nastopu njenih čet. Kralj je z zanimanjem poslušal ter končno izrazil simpatije grškega naroda za Francijo.

— »Nea Himera« pa pravi, da je bil ves pogovor le — formalnost. Zdaj, ko je v teku zveza med Nemčijo ter Turčijo, je središče za diplomatske korake entente v Bukareštu. Le rumunska intervencija more v tem trenotku dovolj močno vplivati. List ne veruje, da bi ententa poskusila še nastopiti v Atenah.

Genf, 1. novembra .Atenska vest v francoskih listih pravi, da z veliko pazljivostjo motrita grška vlada in grški generalni štab vprašanje o vedenju Rumunije. Z veliko napetostjo se pričakuje rezultat diplomatskega nastopa entente v Bukareštu. — Po lyonskih listih baje obstoje točni podatki, po katerih je rumunska vlada pripravljena vzprejeti ruske ponudbe. Kako je s to stvarjo, priča Matén«, ki pričakuje le od krepkega nastopa pravo korist za entento v tej deželi.

Kolin, 2. novembra. »Köln. Ztg.« poroča po »Zür. Ztg.« iz Haaga, da bo Rumunija odklonilno odgovorila na najnovejše ponudbe ententine, ki vsebujejo tudi Besarabijo. (Nekateri listi poročajo, da je Rumunija že odbila. Op. ur.)

× × ×

Ruske, laške in francoske skrbi radi Rumunije.

Curih, 2. novembra. »Cor. della Sera« poroča, da pričenja ruske kroge skrbeti vedenje Rumunije. »Ruskoe Slovo« piše: Veličastne demonstracije v prilog vojske so prešle brez vtisa na kralja in Bratianu je določil policijske odredbe proti demonstrantom. Govori se o Nemcem prijaznem novem ministrstvu z Carp-Marghilomanom na čelu. Če bo nemško in avstrijsko zmagoslavno prodrlo v Srbijo, bo Rumunija sledila bolgarskemu vzgledu. — Italijansko časopisje se veliko peča z nejasno in za entento nevarno politiko Rumunije. »Corr. della Sera« priobčuje pismo iz Bukarešta, v katerem se dopisnik huduje nad zmedo v rumunskem narodu, ki so jo provzročili nevtralisti in nemški agentje. Glas Filipescujev in Jonescujev je sedaj le poedin svarilni glas. Danes je razmerje Rumunije do entente zelo ogroženo, posebno ono do Italije. O dobri volji do Rumunije se ne sme dvomiti. Tudi Bratianu želi spojitve vseh Rumunov, toda Rumunija ne more nič več sama odločevati svojo usodo. Prizadevanjem ponudbe Nemčije so všeč posebno Carpu, Majorescu in Marghilomanu. V Rumuniji so ugledni politiki, ki skupno z večino naroda od l. 1878. ne zaupajo Rusiji in ne verjamejo ruskim zagotovilom. »Corr. della Sera« se nato trudi dokazati, da so se danes razmere za Rumunijo popolnoma spremenile.

Pariz, 2. novembra. Časopisje vedno opozarja, da je ugodna prememba na Balkanu možna le tedaj, če sodelujejo vsi zavezniki, posebno če Rusi in Italijani z vso razpoložljivo močjo podpro francosko in angleško delo. — »Matin« sodi, da bo intervencija Rumunije na strani entente potegnila za seboj tudi Grčijo. Zato pravi list, da treba biti močan in to tudi dokazati, da se tako izvabi intervencija Rumunije. Vedenje Rumunije pa določa sila Rusije. Zato treba poslati v Bukarešt posebnega zastopnika, ki naj bi pojasnil kralju in vladi položaj na ruskem bojišču, poučil o novih ruskih kontigentih, poleg tega pa tudi preprečil nemški vpliv in nemško snubitev. Pau je sicer zapustil dober vtis, a eden potnik ne zmore vsega. Brez stalnega zastopnika ententinega bi bilo vse zaman. (Kje so pa ententini poslaniki? Ne-li v Bukareštu?! Op. ur.)

Noti med Rusijo in Rumunijo.

Berlin, 2. novembra. »Tägl. Rundschau« se brzojavlja iz Bukarešta: Tu se veliko govori o prijaznem izmenjavanju not med Bukarештom in Petrogradom. Vzrok je ta: Ko je bila pretrgana zveza med Srbijo in Rusijo, je pozvala Rusija rumunsko vlado, naj bi dovolila povrnitev one municije, ki jo je Rusija poslala za Srbijo in se še zdaj nahaja v Rumuniji. Rumunski prevozniki pa nočejo ustreči ruski vladi, posebno ker jih je v tem podpirala tudi rumunska vlada v polni meri. Tako je prišlo do izmenjavanja not.

Generali — demonstranti.

Bukarešt, 2. novembra. »Indep. Roumaine« piše o zadnjih demonstracijah v prilog vojski: »Zelo je tudi dirnilo, da sta se udeležila demonstracije dva generala, ki sta do včeraj še stala v aktivni vojaški službi, in sicer general Hartel, bivši glavni tajnik v vojnem ministrstvu, in general Januescu, bivši ravnatelj vojaškega geografskega zavoda. (Pripomniti treba, da je vodja demonstrantov Mille hujskal množico, da naj bi šla nad kraljevo palačo! Op. ur.)

× × ×

Rusija in Bolgarija.
»Izdajstvo slovanske stvari.«

Berolin, 2. novembra. (K. u.) »Berliner Tageblatt« prinaša, kar je rekel bolgarski poslanik Rizov v Berlinu z ozirom na rusko trditev, da je Bolgarija izdala slovansko stvar. Rizov je rekel:

Po smrti Aleksandra II. je ruska politika proti Bolgariji ubrala čisto drugo pot, kakor poprej. Rusija se je kesala, da je po sv. Štefanskem miru stremila za ustanovitvijo velike Bolgarije. Ko se je leta 1885. proglasila združitev obeh Bolgarij, se Rusija ni obotavljala od Turčije zahtevati, da naj turške čete znova zasedejo bolgarsko zemljo. K sreči pa ni bilo mogoče pridobiti sultana Abdul Hamida, kateri je imel za svetovalce Rusiji nasprotne svetovalce, med katerimi je imel glavno besedo angleški poslanik. Ko pa je nastopil vlado sedanji car, je prišla ruska politika nasproti Bolgarom v čisto protibolgarski tir, katerega je mogoče izraziti z besedami: ustvaritev velike Srbije na stroške velike Bolgarije. Rizov je navedel dejstva, ki morejo dokazati, da, če se v tem slučaju more govoriti o izdajstvu. ni bila Bolgarija izdajalka slovanske stvari, ampak oficijelna Rusija je izdala bolgarsko stvar. L. 1902. sta Rusija in Bolgarija sklenili vojaško pogodbo: Bolgarija da svojo armado Rusiji na razpolago, ta pa se zaveže, da bo nedotakljivost bolgarskega ozemlja branila z vsemi sredstvi proti vsakemu napadu. Ko pa je l. 1912. Rusija spoznala, da stoji njena politika, ki je na bolgarske stroške hotela ustvariti veliko Srbijo, pred bankerotom, je Sazonov skušal to pogodbo naslikati kot neobvezno, vendar vsled bolgarskega ugovora je to opustil. Ko pa je l. 1913. izbruhnila bolgarsko-srbska vojna, je Sazonov to pogodbo svojevoljno in cinično odpovedal in sicer zato, ker je hotel Rumuniji dati možnost, da napade Bolgarijo, kajti po pogodbi je bila Rusija obvezana, Bolgarijo braniti pred takim napadom. Rusija je tedaj delala na to, da se Bolgarija politično in narodno sama umori.

Nova ofenziva na zahodu?

Londonski dopisnik lista »Corriere della Sera« piše o obisku Joffreja v Londonu: Čuti se potreba boljšega skupnega delovanja med vojnim vodstvom in diplomacijo štirisporazuma. Vsekako se bo prekinjena ofenziva na zahodni fronti na zreli podlagi zopet pričela.

Radovedni Joffre.

Berolin, 3. novembra. »Daily Mail« izvaja: Poročati moremo, da je prišel Joffre v London, ker je hotel končno vedeti, kaj naj se zgodi na Balkanu. Oditi ni hotel prej, dokler mu ni 21 članov povedalo odločen da ali ne, kar prej ni nikdar nihče spravil iz njih. Želo jasne Joffreove opazke o položaju so provzročile po 15 mesečni dobi, v kateri so se ministri eden drugega občudovali razburjenje živcev.

Prva diplomatinja.

London, 3. novembra. Angleška vlada je prvič imenovala ženo za diplomatinjo, in sicer eno izmed voditeljic za žensko volivno pravico, Preszley-Smith, ki je imenovana za legacijsko tajnico pri poslaništvu v Kristijaniji.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. nov. Uradno poročajo:

Ob Stripi trajajo boji dalje. Rusi so nastopili z ojačenji. Severnovzhodno od Buczacza se je zlomil nek ruski napad v našem ognju. Severno od Sieniawe so se cel dan ljuto bojevali za kraj Siemikovce. Protinapad avstro - ogrskih čet, o katerem se je poročalo včeraj, je po boju z menjajočim se uspehom dovedel, da so prepodili Ruse iz vasi in iz pristave. Sinoči so napadle nove ruske sile, izgubljene so bile zato zopet nekatere skupine hiš. Danes se bojujejo dalje. Tudi ob bajarju severno od Siemekovca se bojujejo.

Avstro-ogrske in nemške sile pod poveljstvom generala Linsingena so vdrle s svojimi napadalnimi silami pri Bielgewu zahodno od Čartoryska v glavno postojanko. Ujetih je 5 častnikov, 660 mož in zaplenjeni sta 2 strojni puški. Sicer je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. nov. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Pred Dvinskom so Rusi napadali dalje. Pri Ilukstu in Garbunovki smo jih odbili. Štirikrat so z nenavadno velikimi izgubami zaman napadali naše postojanke pri Gateni. Med jezeroma Sveten in Ilzen smo morali upogniti našo četo nazaj. Rusom se je tam posrečila, da so osvojili vas Nikuliški.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Položaj neizpremenjen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Ob prekopu Oginski smo odbili sovražen sunek proti zatvornicam pri Ozaričem.

Na obeh straneh ceste Lizovo—Čartorijsk so Rusi iznova prisiljeni, da so se morali umakniti. Ujetih je 5 častnikov in 660 mož, zaplenjene so tri strojne puške.

Čete generala groia pl. Bothmer se bore še v severnem odseku pri Siemukovcu.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 1. novembra javlja med drugim: V Galiciji smo zasedli v noči na 31. oktober v varstvu megle dele sovražnih okopov pri Pokropiwni ob Strypi severozapadno od Tarnopola. Nasprotnik je započel protinapad, a je bil odbit. Po ljutem bajonetnem boju so naše čete zasedle vas Siemikowce ob Strypi severozapadno od Tarnopola. Velik del Nemcev, ki je branil vas, je bil pobit, drugi ujeti. Štetje ujetnikov in plena še ni končano. V Vzhodnem morju je pripeljala ena naših torpedovk v Riški zaliv sestreljeno nemško pomorsko letalo; letalci so bili ujeti.

Boji ob Dnjestru.

Črnovice. Na severnem bregu reke Dnjestr vzhodno od izliva Sereta so Rusi izkušali ponovno pognati naše sile z levega brega Dnjestra. Naskakovali so zadnje čase v devetih vrstah, da se polaste naših jarkov. Nikjer se jim ni posrečilo, da bi pridobili na prostoru. Morali so se umakniti in pustiti svoje mrtve in ranjence. Največ so trpeli Rusi pod ognjem naših strojnih pušk.

RUSKI PORAZ PRI ČARTORIJSKU.

Berlin. »Berliner Tageblattu« se brzojavlja: Po enem tednu se je zasukala prodiralna bitka pri Čartorijsku popolnoma nam v korist. Ruski poizkus, da bi prodrli ob železniški črti Kijev—Sarny—Kowel v Kowel, se je zopet izjalovil in je sovražnik kljub številni premoči in brezobzirnemu nastopu ne glede na izgube vržen na obmostje Čartorijsk—Cnuni.

BOJI PRI DVINSKU.

Berlin. Vojni poročevalec Koschitzki poroča o bojih pri Dvinsku: Ljuti ruski napadi, ki so se pričeli 31. oktobra ob rani jutranji zori, so popolnoma odbiti. Najljutejši je bil napad na severni strani jezera Ilsen in na južnem koncu jezera Sventen, 10 km južnozahodno od Dvinskega. Sovražnik se je približal povsod na napadalno daljavo in je, ko so se razstrelile žične ograje, privedel pehoto na več mestih do naših jarkov; močne kavalerijske oddelke so pripravili, da po predoru razbijejo naše čete. V ogenj je privedel sovražnik poleg 53. divizije tudi svojo novo dopolnjeno 33. divizijo. Napadal je z močno premočjo. Istočasno z opisanimi napadi so izkušali Rusi prodreti zopet pri Gateny, dasi so tam ležale gore ruskih mrličev. Ujetniki izpovedujejo, da je 5. ruska armada ojačena in ji je ukazano, da mora brezpogojno prodreti. Naše čete so pa odbile z neomajljivo vztrajnostjo vse napade.

RUSKA MUNICIJSKA ZALOGA ZLETELA V ZRAK.

Bukarešt, 2. novembra. »Romanul« poroča iz Burdujeni: Pred nekaj dnevi je ob bukovinski meji zletela v zrak velika ruska municijska zaloga.

SPORI MED RUSKIMI GENERALI.

Črnovice. Ruski ujetniki so izpovedali, da sta se sprla ruska generala Ruski in Ivanov. Ruski se zavzema za obrambo in za izpopolnitev armade, Ivanov pa želi močne napadalne sunke in je napadel nekolikokrat proti volji Ruskega.

UČNI JEZIK V PO NAŠIH ČETAH ZASEDENI POLJSKI.

Krakov, 2. novembra. »Czas« poroča, da so avstrijske vojaške oblasti v zasedenih krajih Poljske odločile, da se mora učni jezik v šolah ravnati po večini tamošnjega prebivalstva. V krajih, kjer prevladuje poljsko prebivalstvo, mora biti učni jezik poljski, kjer so Nemci v večini, se mora poučevati v nemščini, v krajih vzhodno od Ljublina, kjer so otroci po večini rusinske narodnosti, pa v rusinskem jeziku.

22 MILIJONOV LJUDI NA BEGU.

»Pester Lloyd« poroča: Po poročilih ruskega poljedelskega ministrstva je sedaj na Ruskem okoli 22 milijonov ljudi, ki so vsled vojske pregnani s svojih domačij.

CARJEVO POTOVANJE NA KAVKAZ.

Stockholm. Car je odpotoval na Kavkaz, da se reši predlog velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, ki je nasvetoval, naj ostanejo Rusi na Kavkazu v obrambi, večji del čet naj se pa vrže na Balkan. Veliki knez bi rad prevzel višje poveljstvo. Vojni minister Polivanov in generalissimus Ruski se upirata načrtu odločno in opozarjata na vedno težavnejši položaj, v katerem se nahaja Rusija. S carjevim potovanjem na Kavkaz so v zvezi važna vojaška posvetovanja odločilne važnosti. Carja spremlja Radko Dimitrijev.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 3. nov. Veliki glavni stan:

Nobenih bistvenih dogodkov. Ob potoku Souchez severnovzhodno od kraja Souchez smo načrtoma izpraznili nek naprej potisnjen jarek, približno 100 metrov.

Vzhodno od Peroune se je moralo izkrcati neko angleško letalo v ognju naše pehote. Voznik (častnik) je ujet.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad. (Kor. ur.) Iz turškega glavnega stana 2. t. m.:

Dardanelska bojna črta.

Včeraj se je nadaljevalo krajno streljanje. Bojev na suhem se je brez uspeha udeleževala neka oklopnica pri Kemikli Liman, neka torpedovka pa pri Ari Burnu. Naša artiljerija je poškodovala še bolj nek sovražni vlačilni parnik in sovražne vlačilne ladje, ki so ponesrečile zahodno od Ari Burnu. Uničili smo nek podzemski podkop min, ki ga je izkopal sovražnik pri Sedil Bahru na levem krilu.

Kavkaz.

Ponoči od 31. oktobra na 1. novembra smo odbili obupne napade, ki jih je podvzel sovražnik presenetljivo na več točkah.

Sicer nič novega.

Podpisovanje III. vojnega posojila.

V **Pri Zadružni zvezi v Ljubljani** so med drugimi podpisali vojno posojilo sledeči: Tvrdka Peter Kozina & Ko., Ljubljana 40.000 K; Mihelič Jurij, Stari trg pri Kočevju 15.000 K; Fr. Klanšek 13.000 K; Fr. B. 10.000 K; I. Berčič 10.000 K; Naglič 5000 K; Mar. Morš in I. Samec po 4000 K; I. Prevodnik 3000 K; po 2000 K: V. Gostič, Kat. del. dr. v Idriji, I. König. I. Siherl, Vode Fr.; po 1500 K: M. Mikolič, I. Berčič, I. Jugovic; V. Burja 1300 K; A. Ruppe 1400 K; po 1000 K: Rauch P., A. Kapš, Jože Mal, I. Tušar, I. C., M. Breznik, I. Grintal, V. Jeretina, I. Mavc, Jurij Ruppe, Jožefa Pfeifer, I. Babnik, I. Pivk.

— **Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana,** podpisali so III. avstr. vojno posojilo med drugimi še: A. Šarabon, Ljubljana, 30.000 K; J. Jalen, Rateče, 10.000 K; Tinca Jalen, Rateče, 1000 K; Josip Rojina, Ljubljana, 5000 K; A. Krajc, Grahovo, 2000 K; Mestna hranilnica v Črnomlju 25.600 K; Kastelic & Žabkar, Ljubljana, 10.000 K; Zavarovalna družba »Croatia«, Zagreb, 25.000 K; Anton Kobi, Breg, 9000 K; dr. Fran Windischer, Ljubljana, 1000 K.

Na III. vojno posojilo se je iz premoženja varovancev in oskrbovancev c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani doslej podpisal znesek od 432.250 K in se podpisovanje še nadaljuje. Podpisali so: Jacobi Lucian 1000 K, Kristina Kos 800 K, Ana Šarabon 200 K, Jermol dediči 200 K, Anton Turk 700 K, Henrik Galle 6000 K, Emmy Petritz-Kranz 20.400 K, Walter, Hermann, Hilda in Markward Eger 4000 K, Viktorija in Melanija Luckmann 10.000 K, Elfriede Luckmann 1150 K, Jožef Fojkar 500 K, Viktorija Rivič 500 K, Trampuš otroci 400 K, Novotny otroci 3000 K, Ana Turšič 800 K, Natalija Dolničar 2000 K, Ana Grapar 500 K, Mastek otroci 10.000 K, Dušan Zidar 200 K, Legat otroci 200 K, Pavel Kreuzer 200 K, Franc Marn 200 K, Vrhovc otroci 400 K, Franc Cigler 200 K, Anton Ahlin 200 K, Leopoldina Ambrož 2100 K, Janez Smole 1200 K, Matevž Centa 1000 K, Alojzij Likovič 300 K, Cecilija Koderman 2400 K, Anton Avšič 1000 K, Franc Zupančič 1000 K, Matija Dolničar 200 K, Janez Burgar 100 K, Franc Jereb 4300 K, Marija Trontelj 200 K, Franc Duša 200 K, Jakob Škerjanec 800 K, Ignacij Presetnik 500 K, Jelica in Viktor Bretl 4000 K, Stanislav in Maks Leben 1000 K, Apolonija Stimec 1000 K, Elvira in Anton Krainz 2000 K, Pavla in Franc Stropnik 400 K, Muck otroci 2500 K, Marija Bergant 500 K, Cecilija Čibašek 200 K, Angela Paulič 400 K, Raimund Udy 700 K, Marija Pavšek 100 K, Marija Fettich-Frankheim 1000 K, Jožefa Kosanc 400 K, An-

drej Novinc 500 K, Franc Garbajs 300 K, Franc Wertl 1000 K, Štrukelj otroci 200 K, Melzer Eleonore 43.400 K, Anton Paul Melzer 70.000 K, Vladimir in Milan vitez Strigl 9000 K, Franchetti otroci 1500 K, Pance otroci 1200 K, Slovenska Matica 90.000 K, Ahlin otroci 200 K, Lucija Kušar 100 K, Anton Zajc 200 K, Baudek otroci 6000 K, Franc Anžič 500 K, Matija Lenarčič 200 K, Karla Kleč 200 K, Marija Godec 700 K, Marija Možek 2100 K, Ivana Novak 500 K, Lovrenc Slana 1000 K, Antonija Doberlet 6500 K, Ivana Lenasi 1000 K, Marija Hafner 1000 K, Ana Klemenc 1000 K, Marija Ana Jeršin 400 K, Ana in Jožef Lapajne 4000 K, Egiel in Franc Jagodic 200 K, Frančiška Mehle 200 K, Kristine Hickel 1800 K, Jeršin otroci 300 K, Škrajnc otroci 200 K, Cvajnar otroci 3000 K, Janša otroci 200 K, Marija Šest 600 K, Anton Rožnik 1000 K, Marija Lipec 100 K, Marija Hrašovic 1600 K, Andrej Švigelj 200 K, Marija Muzlovič 200 K, Henrik Zettel 4200 K, Mirko Šušteršič 3300 K, Jernej Gradišek 1700 K, Edvard Rop 1000 K, Slavko Strel 2100 K, Leopold Košir 2200 K, Betty Mayerhofer 3200 K, Janez Gril 100 K, Ida in Julijana Česen 5200 K, Bergant otroci 2000 K, Alojzij in Jožefa Jankovič 4200 K, Pirnat otroci 11.200 K, Anton Perme 600 K, Markiza Gozani 1000 K, Franc Turk 2000 K, Siementhal otroci 1000 K, Uhlin otroci 600 K, Henrik in Gabrijela Slapničar 800 K, Marija Kuralt 4300 K, Albin Klemenc 600 K, Martin Žagar 600 K, Janez Nučič 300 K, Pavel Svetlin 100 K, Jožef Gnidica 500 K, Marija Dolinar 500 K, Marija Koselj 200 K, Lovrenc Tehovnik 200 K, Pavla Kaplan 100 K, Frančiška Heinz 200 K, Neža Bonač 100 K, Matevž Škoda 200 K, Uršula Žagar 2000 K, Janez Jenko 100 K, Janez Podržaj 300 K, Stalowsky otroci 11.000 K, Marija Majdič 1000 K, Franc in Andrej Gregorc 1000 K, Franc in Alojzij Sedej 300 K, Olga Vilhar 16.000 K, Viktor Starbek 100 K. — Prištevši za I. in II. vojno posojilo podpisane zneske po 368.800 K izkaže se vsota po 801.050 K.

Zasledovanje morilcev radeškega orožnika.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Morilec radeških orožnikov Martin Zupet se je zglasil na Mehovcu št. 11 v župniji Podgrad na Dolenjskem. Prišel je na praznik Vsih Svetnikov zjutraj ob 9. uri h kočarju Jožefu Matko. Prosil je jesti in da bi mu zakrpali čevlje. Zadrževali so ga v hiši poldrugo uro. Med tem je prišla patrulja iz Toplic, ki je zasledovala morilca že iz Lubnja, kjer se je mudil v nedeljo popoldne pri neki kočarici. Zahteval je, da mu skuha žgance. Žugal je, da jo ustreli, ker se je obotavljala. Ženska ni hotela sprejeti nobenega plačila, a pri odhodu ji je pustil tri krone na mizi. Vprašal jo je, kako daleč je orožniška postaja. Ko mu je rekla, da tri ure, je rekel, da se mu toliko časa še nikamor ne mudi. Odšel je potem malo preje predno je došla patrulja skozi gozde proti Podgradu in se oglasil v ponedeljek zjutraj v zgoraj omenjeni koči. Ko je prišla patrulja do hiše skoči morilec skozi okno na spodnji strani. Orožnik strelja za njim, pa tudi morilec strelja nazaj. Pripovedujejo, da se poznajo krvave sledi za njim, pa jo je vendar-le popihal v hosto, da ni več sledu za njim. Že nekaj dni sem je bilo v podgrajski župniji vse na nogah, da bi izsledili morilca. Po dnevu in po noči so morali kmetje na stražo po Gorjancih. Pa morilec je zelo premeten. Pripovedoval je v Kočarjevi hiši, da je v noči od nedelje na ponedeljek prenočil na bližnjem hramu in opazoval ogenj v gozdu, pri katerem so se greli kmetje, ki so ga iskali, on pa se jim je smejal. Morilec je dobro oborožen. Ima vojaško puško, dva revolverja in nož in kakor je trdil še 100 nabojev. Dejal je, da ve da bo ubit, a preje kot on, jih bo še nekaj pokončanih. Od svojega tovariša je pripovedoval, da je tam gori v hosti. Rekel je tudi, da bi rad ustrelil kakega vojaka in mu vzel obleko, potem bi šel na fronto, od tam pa bi pobegnil k Lahom. Danes, v ponedeljek zvečer, je Podgrad kakor v oblegovalnem stanju. Polno orožnikov je tu, ki pridno izsledujejo morilca. Bog daj, da bi nas rešili tega novega kmečkega strahu.

Dnevne novice.

+ **Za kanonika** lavantinskega stolnega kapitelja v Mariboru je imenoval cesar špirituala č. g. Rudolfa Janežiča.

+ **Ob priliki zaključenja podporne akcije za Berto Kenda** se Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani vsem darovateljem iskreno zahvaljuje. — Darovi naj se sedaj združijo za prezebajoče uboge goriške begunce in se naj denar za goriške begunce pošiljajo naravnost na naslov: Posredovalnica za goriške begunce v Ljubliani, Dunajska cesta. Nabiranje za Berto Kenda se je, kakor rečeno, zaključilo.

— **Notarskim substitutom v Logatcu** je bil imenovan po c. pr. dež. sodnem predsedstvu not. kandidat Mihael Pintar in je začel uradovati 1. t. m.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v 71. letu svoje dobe na Dunaju g. Matija Skrajnar, inspektor c. kr. južne železnice v p., posestnik svetinje za 40letno zvesto službovanje. Odličnemu rojaku, ki je bil dolgoletni naš naročnik, zvest spomin! — Umrl je v Mariboru gostilničar Avgust Jeres, star 66 let. — V Radovljici je umrl Jožef Račič, star 74 let.

— **Confer. Sodal. Ss. C. J. za dekanijo Žužemberk** bo 8. t. m. ob navadni uri v Zagradcu.

— **Odlikovan** je podlovec Reitz Fr. pri c. in kr. lovskem batal. št. 7. z veliko hrabrostno srebrno svetinjo I. razr., sin Alojzija Reitz-a, urarja v Novem mestu. Živeli novomeški fantje.

— **Prepovedane razglednice v inozemstvo.** Razglednice, ki predstavljajo mesta, mestne dele, kraje, pokrajinske slike, vojaško važne objekte, prometne in narodnogospodarske naprave, posebno pozornost vzbujajoče stavbe in spomenike v monarhiji, se ne smejo več pošiljati v inozemstvo.

— **Pod orožje odriniti** morajo od prebranih črnovojnikov letnikov 1873 do 1877, dalje 1891, 1895 in 1896 in pri dodatnih prebiranjih do 16. novembra potrjenih v **letih 1875., 1876., 1877., 1891. in 1895.** rojeni črnovojniki avstrijskega in ogrskega državljanstva **dne 16. novembra 1915.** Za ostale letnike doslej še ni poziva.

— **Žrtve na srbskem bojišču.** Minoli teden je na srbskem bojišču padel junaške smrti 35 let stari oženjeni Franc Debevc iz Leskovca. Zapustil je poleg očeta ženo in blizu dveh let staro hčerko Frančiško. Vse obžaluje zgodnjo smrt vrlega moža. — Na srbskem bojišču je padel nadporočnik v rez., nadzornik delavske zavarovalnice v Trstu Jožef Stepec.

— **Profesor Ant. Rabuza padel.** Kakor poročajo privatne vesti, je na italijanskem bojišču padel, zadet od granate, naš vrli somišljenik prof. Ant. Rabuza, rez. kadet. Prof. Rabuza je poučeval na samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju. Njegovemu slugi je granata odtrgala roko.

— **Umor in samoumor.** V neki kavarni v Ptuju je črnovojnik Avgust Wolf s štirimi streli iz revolverja ubil 23 letno plačilno natakarico Terezijo Wohlgemuth. Wolfa so aretirali, nakar se je ponoči v zaporu obesil na jermen iz čevljev.

Ljubljanske novice.

lj **Naš odličen rojak umrl na Dunaju.** Umrl je na Dunaju g. ing. Ferdinand Klemenčič, c. kr. višji stavbni svetnik, nadinšpektor c. kr. avstrijskih drž. železnic v pok., lastnik zlatega zaslužnega križca, častni meščan Ribnice itd., v starosti 75 let. Truplo prepeljejo v Ljubljano. Blag mu spomin!

lj **Umrl** je 3. t. m. vpokojeni knjigovodja Kranjske hranilnice gospod Leo Suppantschitsch v 69. letu starosti.

lj **Neznosno deževje.** Vsled zadnjih nalivov so vode silno narastle in so ponekod nastale že povodnji. Ljubljanica n. pr. je tako velika, da teče voda pri izlivu Gradašice čez zatvornice. Deževje dela sosebno letos, ko primanjkuje delavskih moči, poljedelcem velike težave, ker ne morejo napraviti stelje in drv za zimo ter spraviti jesenskih pridelkov. Tudi bliska se in grmi, kar naj bi pomenilo, da se bliža vremenska izpremememba, lepo vreme ali — sneg, ki je po višjih hribih precej pobelil. Upajmo pa, da tudi letos še vidimo zaželjeno jesensko solnce.

lj **Dodatno k notici »Nesreča ali samoumor«** se poroča, da se imenuje oni, ki je predvčerajšnjim skočil iz dolenjskega vlaka, Martin Tomazin, 15 let star gojenec iz deželnega vzgojevališča. Svojčas je bil pobegnil domov v Podolec, občina Raka, a je moral sedaj neradovoljno zopet nazaj, kar ga je tako osupnilo, da ga je med vožnjo obšla samomorilna misel. Poškodoval se je pa le neznatno po glavi in po obrazu. Ko bo v bolnici okreval, bo moral zopet nazaj v hišo dela.

lj **Razveljavljen** je konkurz nad premoženjem trgovca Mate Štrkoviča v Ljubljani.

lj **Nadrobna prodaja krompirja na stojnicah mestne aprovizacije.** Da se odpomore največji potrebi po krompirju, ga bo prihodnje dni mestna aprovizacija prodajala na stojnicah (Pogačarjev trg) 1 kg po 10 vinarjev. Oddajalo se ga bo naenkrat največ 10 kg. Mestna aprovizacija se z gotovostjo zanaša, da ji bo mogoče s pomočjo c. kr. deželne vlade pridobiti za naše mesto še toliko krompirja, da bodo pokrite potrebe vseh prebivalcev. Naročniki krompirja, ki ga še niso prejeli, ali še ne vsega, naj torej nekoliko potrpe.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Fran Fasching, domobranec. — Wendel Bayer, četovodja. — Anton Koutsky, črnovojniški pešec. — Alojzija Zupančič, čevljarjeva vdova, 72 l. — Rozalija Kokošin, bolniška devica, 36 l.

lj **Pol petaka je izgubil** na tukajšnji banki neki uslužbenec pisarne dr. Furlana. Kdor je drugo polovico našel, naj jo prinese v pisarno dr. Furlana, Sodna ulica št. 1.

— **Umrl je** 2. t. m. v deželni bolnici Lovrenc Ložar, užitkar pri sinu Antonu, posestniku v Brestu št. 24, občina Tomišelj, v starosti 59 let.

lj **Važno za peke in gostilničarje!** Prihodnji teden morajo peki, ko oddajo krušne znamke predložiti s krušno knjigo tudi prav natančen seznam, koliko kruha so oddali posameznim gostilničarjem. Gostilničarjem namreč bodo smeli v bodoče peki oddajati le toliko kruha, kolikor bodo oddali vsak pondeljek na mest. magistratu krušnih znamk oz. odrezkov.

Primorske novice.

Bombe iz aeroplana v Rihembergu. V nedeljo, dne 31. oktobra je metal laški letalec v Rihembergu v smeri na vas Polje bombe. Padlo je več bomb, ki pa so popolnoma izgrešile svoj cilj. Eksplodirale so v vinogradih in klestile trte silovito. Vsa vas je bila polna dima. Letalo, ki je prebarvano v obliko velike trikolore, so naši obstreljevali.

Hišo je porušilo. V Kronbergu pri Gorici je laška granata porušila hišo — last bivšega kronberškega organista in načelnika Orla Hvaliča. Lastnik hiše se nahaja skoraj že od početka vojne v srbskem ujetništvu.

Maša nad grobovi junakov. V Ajdovščini je bila na vseh vernih duš dan na vojaškem pokopališču v lično zgrajeni kapelici, katero je zgradil na svoje lastne stroške ritmojster vitez plem. Zahony, maša za umrle vojake-junake.

Dr. Rybař, ki je bil nekaj časa v bolnišnici, je ozdravel in je zapustil bolnišnico. Povrnil se je v službo — na novo službeno mesto. Njegov naslov je: K. u. k. Etappenassistenz, Komp. Nr. 1, vojna pošta št. 608.

V **Kobaridu** je bil od Lahov internіran urar in lovec Uršič p. d. Sokič. Internirana je tudi krčmarica Volaričevka iz Idrskega.

Padel je na soški fronti trgovec A. Bibitsch iz Beljaka.

Nove poštne določbe, veljavne za čas vojske obsega poleg raznih dragocenih navodil za družine vpoklicanih in za invalide itd. knjižica

Pravice vpoklicancev v vojno službovanje in njih družin do vzdrževalnin (preživnin, državnih prispevkov k preživljanju) podpor in preskrbnin. Cena 50 vin.

Poštne določbe za poštni promet z vojno pošto in z vojnimi ujetniki so tiskane posebej in priložene brezplačno označeni knjižici. Dobe se pa tudi same za se v Katoliški Bukvarni. Cena 6 vin.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zadevni oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe **se žele, tudi od trgovcev**

Zdrobljeno milo

nadomestek za drago milo, napravi perilo svetlo belo, prihrani delo in premog, 5 kg poštni zavoj K 3·50 pošilja po povzetju **Karol Illek,** kem. tovarna **Sternberg, Morava.** 2287

1 steklenica 2 kroni.

Ceniki zastonj in franko.

Proda se 700 lepih popolnoma suhih

hrastovih plohov.

Plohi so paralelno in ostroroboto žagani 18—30 cm široki, 40 in 50 mm debeli ter 3 m dolgi. Cena po dogovoru.

Josip Novak, Brezovica pri Ljubljani, Kranjsko.

Odilna znamka

domače čevljarske industrije, so neporekljivo, naši svetovnoznani

TURUL čevlji

TURUS

tovarna čevljev akcijska družba

ALFRED FRANKL, KOM. DRUŽBA

Največjed odjetje svoje vrste v monarhiji

Henrik Seljak

prodajalna

Ljubljana, Prešernova ulica 52

1833

Naznanilo preselitve!

Tvrdka **Elbert**

2205

Usojam se najvljudneje naznaniti, ***da sem se že preselil*** *s svojo* ***specerijsko in kolonijalno trgovino ter zalogo mineralnih voda, bencina, petroleja in soli*** *v svojo* ***lastno hišo: Kongresni trg št. 14*** *(prej Till). - Prodajalni prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vhoda. — Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tukaj za prav številen obisk, zagotavljajoč vedno najskrbnejšo postrežbo.*

Z velespoštovanjem **Julius Elbert.**

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron
1 srečko ogrskega rdečega križa	
1 srečko budimpeštanske bazilike	
1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880	
1 dobitni list 4% ogrsk. hip. srečk iz l. 1884	

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku **do 4.000 frankov popolnoma zastonj!**

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Poštna pomočnica

izvežbana prav dobro v obeh strokah poštne službe, išče mesta. Kje? — pove iz prijaznosti upravništvo tega lista pod štev. 2252.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, 1719

Ljubljana, Mestni trg štev. 22.

Mirna stranka išče

STANOVANJE

obstoječe iz 2 sob in kuhinje, najraje v bližini drž. kolodvora. — Naslov pove uprava lista pod št. **2286.**

Učenec (9) 2279

ne spod 14 let star, zdrav in krepak, kateri ima veselje do trgovine, dobrih poštenih staršev, se takoj in pod ugodnimi pogoji sprejme.

Trgovska firma **J. KUŠLAN, Kranj** — Gorenjsko.

Iščejo se HLEVI

s primernimi prostori za vozove in 2249

skladišča

v bližini južnega kolodvora pod šifro »STALNA STRANKA« na administracijo tega lista.

ZADRUZNA ZVEZA V LJUBLJANI

Dunajska cesta štev. 38

sprejema pod originalnimi pogoji prospekta prijave za

III. avstrijsko 5½% vojno posojilo iz leta 1915.

t. j. po K 93·60 in daje podpisovalcem še

posebno bonifikacijo ½%

tako da je za vsakih K 100·— plačati le K 93·10.

2181

2075

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema pod pogoji glasom prospekta prijave za

III. davka prosto 5½% vojno posojilo

in odobri podpisovalcem pol odstotka od razglašene podpisne cene.

Deželni dvorec **Gosposka ul. 2.**

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Tržiču na Gorenjskem

Peko

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

Modni salon Marija Götzl

Ljubljana, Židovska ulica 8

skladišče nasproti (štev. 7)

2191

priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusneje nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Zalni klobuki vedno v zalogi. **Popravila po želji.**

Priznano najnižje cene. :-: Zunanja naročila z obratno pošto.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Jožef Gostinčar,** državni poslanec.